

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool De Wilgen

Plaats : Vlijmen
BRIN nummer : 18GQ|C1
Onderzoeksnummer : 287647
Datum onderzoek : 10 maart 2016
Datum vaststelling : 26 april 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	17
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	23

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool De Wilgen heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De leerlingen van basisschool De Wilgen behalen voldoende resultaten in de kernvakken.
- Het team wil het huidige leerstofaanbod verder uitbreiden om leerlingen beter voor te bereiden op de samenleving van morgen. Binnen het leerstofaanbod vraagt woordenschatontwikkeling specifiekere aandacht.
- De didactische en organisatorische vaardigheden van leraren zijn op veel punten voldoende (heldere uitleg, gestructureerde opbouw van de lessen) en kunnen nog groeien om beter tegemoet te kunnen komen aan verschillen tussen leerlingen.
- Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften beschikt de school over ontwikkelingsperspectieven.
- De leraren creëren een prettige sfeer in de groepen en leerlingen gaan graag naar school. Wel kan het schoolklimaat ambitieuzer.
- Het team werkt hard en eensgezind aan de schoolontwikkeling. Continuïteit in de aansturing blijft van belang. De professionele cultuur groeit duidelijk.
- Het team wil de betrokkenheid van ouders bij de school vergroten.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De leerlingen van basisschool De Wilgen behalen resultaten in de kernvakken die ten minste passen bij de gestelde (minimum)norm. In 2015 ligt de schoolscore onder de ondergrens die de inspectie hanteert voor scholen met een vergelijkbare schoolpopulatie. In 2014 en 2013 halen de schoolscores wel de norm en liggen deze rond het landelijk gemiddelde.

Op dit moment heeft de school nog geen doelen gesteld voor andere kennisgebieden en vaardigheden. De school zou kunnen nagaan op welke wijze ook voor andere ontwikkelingsgebieden de opbrengsten zichtbaar kunnen worden gemaakt. De ontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie, maar ook de ambitie van het team om bredere vaardigheden aan te leren aan leerlingen, bieden hiertoe zeker kansen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

Onderwijsproces

Basisschool De Wilgen biedt de leerlingen een leerstofaanbod dat is gebaseerd op de kerndoelen voor Nederlandse taal en rekenen. In de afgelopen periode investeerde het team in het taalleesonderwijs en werd de methode voor rekenen en wiskunde vervangen. Dit nieuwe rekenaanbod maakte de verwachtingen van het team (nl. betere resultaten) nog niet waar. De intern begeleiders en de leerkrachten onderzoeken de mogelijke verklaringen hiervoor. Als 'cultuurvoorloperschool' is het aanbod voor cultuureducatie volop in ontwikkeling. Verder wil het team het aanbod aanvullen op het gebied van eigentijdse vaardigheden en ict. Gezien de (veranderende) onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie is het verder zinvol na te gaan of het aanbod voor woordenschatonderwijs voldoende stevig is neergezet in de school. Vooral de soms tegenvallende resultaten bij begrijpend lezen onderstrepen het belang hiervan.

De leerkrachten houden zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties en het leerlingenwerk. Ook de groeps- en leerlingenbesprekingen dragen hieraan bij. Echter, de vertaalslag van de beschikbare ontwikkelings- en voortgangsgegevens naar het didactisch handelen kan sterker. Dit geldt vooral voor de inhoudelijke afstemming van instructiemomenten op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen. Verlengde instructies bestaan nu in de regel vaak uit een herhaling van de basisinstructie en/of het begeleid verwerken van de leerstof in plaats van een aanvullende, aangepaste instructie. Daarnaast blijkt uit de evaluaties van de leerlingresultaten dat een aantal leerlingen een hiaat laten zien in de leerstofbeheersing. Deze leerlingen hebben gedurende een bepaalde periode behoefte aan instructies met een meer remediërend karakter. Maar ook voor de plusleerlingen zouden meer hoogwaardige instructiemomenten ingepland moeten worden. De weekplanning kan hierbij meer praktische handvatten bieden. Hiernaast is het wenselijk de criteria uit te werken die aangeven wanneer begeleiding niet mee toereikend is en zorg begint. Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften beschikt de school over ontwikkelingsperspectieven. De uitvoering van deze ondersteuning wordt zorgvuldig gemonitord door de intern begeleiders. Hierbij is het van belang na te blijven gaan of de doelen voor deze leerlingen ambitieus genoeg zijn.

Het oordeel over de kwaliteit van het lesgeven is gebaseerd op de gezamenlijk uitgevoerde observaties en de gesprekken die hierover zijn gevoerd met het managementteam. De directie en intern begeleider hebben laten zien zicht te hebben op de sterke punten en de ontwikkelkansen van het team en van de individuele leerkrachten. De leerkrachten leggen duidelijk en doelgericht uit en

weten over het algemeen de leerlingen voldoende bij de les te betrekken. Zij kunnen nog verder groeien in de afstemming van instructies, het activeren van het denken van (alle) leerlingen en het stimuleren van interactie tussen leerlingen. Hiervan zijn enkele mooie voorbeelden gezien. Kansen liggen hier om bij elkaar in de lessen te kijken en zo van elkaar te leren.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

Het team van basisschool De Wilgen biedt leerlingen een veilige omgeving. Leerlingen, leerkrachten en ouders gaan op een prettige manier met elkaar om. De leerkrachten besteden veel aandacht aan het welbevinden van leerlingen en zorgen ervoor dat leerlingen sociale vaardigheden ontwikkelen. Het programma hiervoor loopt als een rode draad door de school. Leerlingen voelen zich betrokken bij de schoolgemeenschap. Hun inbreng wordt serieus genomen. Het team erkent dat het bieden van uitdaging en het stimuleren van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van leerlingen, nog verder versterkt kan worden. Wat dit betreft kan het schoolklimaat ambitieuzer.

Leerlingen en leerkrachten geven aan zich veilig te voelen op school. De uitkomsten uit veiligheidsmetingen bevestigen dit.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Basisschool De Wilgen wil een school zijn waar leerlingen zich veilig en erkend voelen en waar leerlingen met plezier naartoe gaan. Accenten in de schoolontwikkeling lagen vooral op de versterking van het pedagogisch klimaat en de begeleiding van sociaal-emotionele ontwikkeling bij leerlingen. Inmiddels maken ook weer didactische thema's onderdeel uit van de schoolontwikkeling, zoals bijvoorbeeld 'leesontwikkeling' zodat de pedagogische en didactische ontwikkeling van het team weer meer in balans komt. Het verbeterthema 'leesontwikkeling' kwam voort uit evaluaties van de leerresultaten.

De schoolleiding kan de eigen evaluatiesystematiek krachtiger maken door gerichter gegevens te verzamelen over het didactisch handelen van leerkrachten en deze te benutten om op schoolniveau een analyse te maken van de kwaliteit hiervan.

Het team had te maken met een periode waarin sprake was van onvoldoende continuïteit in de aansturing vanuit een directie. Hierdoor stagneerde de schoolontwikkeling enigszins. Inmiddels is deze situatie veranderd. Dit hangt samen met aanwezigheid van een nieuwe (ad interim) directeur maar ook met de inrichting van een nieuwe organisatiestructuur. Hierbinnen functioneert een middenmanagementteam en hebben de leerkrachten een actievere rol in de schoolontwikkeling. Deze nieuwe organisatiestructuur draagt sterk bij aan de groei die het team doormaakt naar een professionele cultuur. Leerkrachten willen zich graag ontwikkelen en zoeken elkaar op om met en van elkaar te leren. Niet alleen binnen de eigen school, maar ook met de 'buurschool' die tot hetzelfde bestuur behoort. Overigens blijft de continuïteit van de aansturing op schoolniveau wel een aandachtspunt. Hier ligt ook een zorg van ouders.

De school heeft zichzelf als doel gesteld om de betrokkenheid van ouders bij de school te vergroten. Het ontwikkelen van een visie op samenwerking met ouders kan hierbij ondersteunend zijn.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Wilgen.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geven het bestuur en de school hun reactie:

Ontwikkelrichting van OBS De Wilgen

Onderwijsresultaten

OBS De Wilgen hanteert de inspectienormen om de onderwijsresultaten in beeld te brengen. Deze normen zijn vastgesteld voor technisch en begrijpend lezen, spelling, woordenschat en rekenen. Met het team gaan we doelen stellen voor de andere vakgebieden. Hierbij nemen we de huidige inspectienorm als ondergrens, maar gezien de leerlingpopulatie richten we ons op ambitieuzere doelen. Doelen voor sociale vaardigheden worden opgenomen in een sociaal groepsplan. Eén van de medewerkers van OBS De Wilgen heeft schooljaar 2015-2016 de opleiding gedragsspecialist gevolgd. Hij heeft zich gespecialiseerd in sociale groepsplannen, die hij samen met de werkgroep pedagogische identiteit binnen OBS De Wilgen willen opzetten.

De resultaten begrijpend lezen blijven achter bij de resultaten op de andere vakgebieden. Schooljaar 2015-2016 hebben we teambreed een cursus gevolgd om het begrijpend lezen naar een hoger plan te tillen. De woordenschatontwikkeling vraagt hierbij om specifiekere aandacht. Verbetersuggesties zijn uitgewerkt in een leesplan. Hierin hebben wij onze visie op het leesonderwijs geformuleerd en zijn interventies uitgewerkt om leesproblemen te voorkomen en de leesontwikkeling van kinderen te bevorderen. In dit plan hebben we beschreven hoe het leesonderwijs op De Wilgen er uit ziet, hoe de leerkrachten effectief inzetten op lezen en wat de rol van ouders hierbij is.

Onderwijsproces

De onderwijsinspectie heeft ons geadviseerd een balans te zoeken tussen ons pedagogisch en didactisch handelen. De leerkrachten werken volgens het direct instructiemodel. De verlengde instructie richt zich met name op herhaalde instructie. We gaan ons bezinnen hoe we deze instructie inhoudelijk meer kunnen afstemmen op de individuele leerdoelen zoals beschreven staan in de groepsplannen, zodat we beter tegemoet kunnen komen aan verschillen tussen

leerlingen. Ook de doelen voor leerlingen met een ontwikkelingsperspectief gaan we evalueren en ambitieuzer formuleren. De onderwijsbehoefte van de individuele leerling die beschreven staan in het groepsoverzicht kunnen ons hierbij helpen. Daarnaast verdient de instructie aan pluskinderen onze aandacht. Pluskinderen werken met levelwerk, maar binnen het klassenmanagement en zelfstandig werkmomenten zal in sommige groepen nog meer gezocht worden naar gerichte momenten om het proces te begeleiden. Tevens willen we ons aanbod versterken door de inzet van educatieve digitale programma's die de ontwikkeling van kinderen volgen.

Schoolklimaat

Het pedagogisch klimaat staat goed. De werkgroep die zich bezighoudt met het uitwerken van zelfstandig werken gaat zich bezinnen hoe we eigenaarschap bij kinderen verder kunnen ontwikkelen, waardoor kinderen worden uitgedaagd meer verantwoordelijkheid te nemen over hun eigen leerproces. De ouder-kindgesprekken, waarbij wederzijdse verwachtingen en doelen naar elkaar worden uitgesproken zijn hier een eerste aanzet toe. Hiermee willen we de betrokkenheid van ouders bij het leerproces van hun kinderen vergroten. Onze visie op ouderbetrokkenheid is inmiddels vastgesteld. De werkgroep ouderbetrokkenheid gaat hiermee aan de slag.

Kwaliteitszorg en ambitie

De zorg- en kwaliteitsstructuur op OBS De Wilgen is goed. De organisatiestructuur draagt bij aan een professionele cultuur waarbij het team zich eigenaar voelt van de ingezette ontwikkelingen. We volgen de ontwikkelingen van de kinderen planmatig. Structurele evaluaties van de groepsplannen, analyses van de toetsgegevens en de groepsbesprekingen dragen hier aan bij.

Met het team zijn we voornemens gezamenlijk een kwaliteitskaart didactisch handelen op te stellen. Wij zijn ons ervan bewust dat dit met leerkrachtgedrag te maken heeft, waarop we coaching gaan inzetten. Om de didactische vaardigheden van de leerkrachten in beeld te krijgen en te versterken gaan we een Kijkwijzer maken, die leidraad zal zijn bij klassenobservaties. Deze observaties worden structureel ingepland. Het didactisch handelen is een vast gespreksonderwerp tijdens de gesprekkencyclus tussen directie en leerkrachten. Tevens gaan we inzetten op het bewerkstelligen van een actieve leerhouding en zullen leerkrachten gestimuleerd worden interactieve werkvormen in te zetten. Door middel van collegiale consultatie kunnen leerkrachten hierbij leren van elkaar. Diverse interactieve werkvormen worden nu al gepresenteerd in bouwvergaderingen. Hierin gaan we een doorgaande lijn uitzetten.

Reactie van het bestuur

Het nieuwe toezicht geeft besturen en haar scholen meer ruimte en mogelijkheden om ontwikkelingen te laten zien. Dat er tijdens de bezoeken van de inspectie ook veel meer gezamenlijk wordt opgetrokken is een prettig gegeven. Besturen en scholen zullen zich pro-actiever opstellen.

Wij hebben het bezoek volgens het nieuwe kader als prettig ervaren.

Het bestuur van Stichting Scala waar basisschool de Wilgen onder valt kan zich helemaal vinden in het rapport van de onderwijsinspectie. Tijdens interne audits die wij structureel uitvoeren en na diverse analyses van o.a. opbrengstgegevens zijn een aantal aandachtspunten reeds besproken met de directie en intern begeleiders.

Met name het didactisch handelen en het ambitieuze schoolklimaat zijn belangrijke onderdelen die in de naaste toekomst verder zullen worden ontwikkeld. Door middel van groepsbezoeken, volgens vooraf ontwikkelde kijkwijzers worden ontwikkelingen van leerkrachten gemonitord en besproken. In het kader van de lerende organisatie waarbij reflectie en feedback belangrijke items zijn zal de professionele cultuur worden versterkt. Tevens zal er aandacht besteed worden aan de schooldoelen, waarbij de lat zo hoog mogelijk wordt gelegd. Naast de instrumentele vakken is er voldoende ruimte voor de creativiteit en de kunstzinnige vorming.

Het bestuur vindt het ook belangrijk dat de ouderbetrokkenheid een grotere rol zal spelen in het hele proces. Ouders en leerlingen geven aan dat ze tevreden zijn met het onderwijs op de Wilgen, maar kunnen daar een nog nadrukkelijker rol in spelen. Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van een leesplan waardoor ouders veel meer actief betrokken worden bij het leesproces.

De directeuren van Scala bereiden een nieuw model van directievoering voor. Samen met het bestuur, MT leden en intern begeleiders wordt gezocht naar een andere manier van directievoering, waarbij schoolleiders betrokken zijn bij een cluster van scholen. Door verregaande samenwerking en de inzet en inbreng van elkaars expertise zal de kwaliteit van de scholen omhoog gaan. Tevens zal de "kwetsbaarheid" als een directeur uitvalt minder zijn.

Het bestuur zal de ontwikkelingen op de Wilgen gedegen volgen en regelmatig monitoren met directie en team.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook basisschool De Wilgen.

Op 10 maart 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 10 maart 2016, aan het eind van de onderzoeksdag, hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de

inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.6: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden.

Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.